

Svar på Mika Kasonens, Jouko Jääskeläinens och 30 andra ledamöters motion om flygorienterad undervisning i det nya gymnasiet i Aviapolis

VD/1572/00.02.00.03/2025

KK/HK/VT/MT/SS

Mika Kasonen, Jouko Jääskeläinen och 30 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi som har undertecknat motionen begär att det utreds om det kunde ordnas flygorienterad undervisning vid det nya gymnasiet i Aviapolis. För närvarande finns det gymnasier flygorienterad undervisning i Pudasjärvi och Vääksy. Dessa gymnasier erbjuder utöver de normala kurserna också flygorienterade kurser. Kurserna är avsedda att ge dem som studerar i gymnasiet grundläggande kunskaper och färdigheter som kan utnyttjas vid ansökan till olika yrken inom flygbranschen. Gymnasiet i Vääksy fokuserar på flygning, flygledning och kabinpersonal. Finnair har för närvarande flera anställda som har gått på flyggymnasiet i Vääksy.

Det är dock en ganska lång väg för elever i gymnasieåldern att åka från Vanda till Vääksy och Pudasjärvi för att studera. I Vääksy och Pudasjärvi studerar dock elever från hela landet. Vanda skulle vara attraktivt för dem som är intresserade av flygbranschen i området. Till Vääksy söker fler elever än vad man har möjlighet att ta emot.

Ett flygorienterat gymnasium skulle höja Vanda image som landets största flygstad och det skulle vara logiskt att det flygorienterade gymnasiet ligger nära flygplatsen och flygmuseet. Vid flygmuseet utbildas för närvarande trafikpiloter. Flygmuseet har också flygsimulatorer som kan utnyttjas.

Flygmuseet ställer sig positivt till ett flygorienterat gymnasium i Aviapolis. Det flygorienterade gymnasiet är en attraktionsfaktor i området och flygföretagen i området erbjuder praktikplatser på nära håll.

På Vandas utbildningslinje kan man också profilera sig i miljövänliga energialternativ, vilket är av särskild betydelse för luftfarten på lång sikt.”

Stadsfullmäktige 24.2.2025 § 11

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Mika Kasonens, Jouko Jääskeläinens och 30 andra ledamöters motion om flygorienterad undervisning i det nya gymnasiet i Aviapolis

Serviceområdet för utbildning på andra stadiet inom verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Tack för ert initiativ, där ni ber om en utredning av möjligheten att ordna flygorienterad undervisning i det nya gymnasiet i Aviapolis. Vi uppskattar ert intresse och ert engagemang i teman som berör gymnasieutbildningen. Det nya gymnasiet i Aviapolis är en betydande satsning för Vanda stad, och verksamheten vid det nya gymnasiet väcker intresse ur många synvinklar. Under de senaste åren har det framförts förslag om att gymnasiet i Aviapolis också ska ha inriktningar såsom arbetslivs- och företagsamhetsfostran, internationalism och teknologi.

I projektplaneringsskedet har ungdomar uttryckt en önskan om att gymnasiet ska ha en inriktning på arbetslivs- och företagsamhetsfostran. Denna inriktning har under planeringen ansetts vara motiverad också med tanke på att Aviapolisområdet, med sina cirka 40 000 arbetsplatser, utgör ett centrum för entreprenörskap. Något beslut i frågan har ändå inte fattats.

Att ordna flygorienterad undervisning i gymnasiet i Aviapolis i enlighet med beskrivningen i ert initiativ är till stor del möjligt inom ramen för lärarnas pedagogiska lösningar och gymnasiets utbud på studieavsnitt. Till exempel skulle det i studieavsnitten i fysik vara möjligt att behandla flygandets fysik, såsom aerodynamik, lyftkraft, motstånd och flygplanskonstruktioner. Inom samhällslära kunde man exempelvis granska flygbranschens ekonomiska och politiska verkningar. Att inkludera dessa perspektiv i undervisningen är möjligt som en del av de obligatoriska kurserna, eller så skulle gymnasiet kunna erbjuda studieavsnitt som anknyter till luftfart som en del av de läroanstaltsspecifika studieavsnitten. Om man önskar definiera en flyginriktning för gymnasiet, liknande Vaskivuoren lukios medielinje eller idrottslinjen vid Sotungin lukio, är det viktigt att beakta att elever i betonad undervisning ska genomföra alla obligatoriska studier enligt den riksomfattande läroplanen. Betonad undervisning ingår i studieprogrammet som lokala valfria studier, vilket innebär att den genomförs inom ramen för gymnasiets basfinansiering. Våren 2025 har två gymnasier lagt fram förslag om att avveckla den betonade undervisningen, eftersom linjerna inte har varit attraktiva och studerandena har upplevt studierna som belastande. Beslut om specialinriktade linjer fattas av nämnden för fostran och lärande.

Om man önskar att gymnasiet i Aviapolis ska ansöka om en särskild utbildningsuppgift för flygorienterad undervisning, krävs att man ansöker om tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet. I ett gymnasium som fått en särskild utbildningsuppgift kan en viss studiehelhet betonas så att studier som ingår i den särskilda uppgiften kan ersätta åtta obligatoriska moduler. De som enligt sitt tillstånd har beviljats en särskild utbildningsuppgift beviljas tilläggsfinansiering, som år 2024 uppgår till 1,55 procent av den totala finansieringen i finansieringssystemet. Finansieringen för utbildningsanordnarens särskilda utbildningsuppgift bestäms utifrån den relativa andelen studerande med sådan uppgift i förhållande till det totala antalet studerande med särskild utbildningsuppgift för samtliga utbildningsanordnare. Dessutom har det fastställts en viktkoefficient som används för att räkna ut särskilda utbildningsuppgifter. Antalet studerande inom en särskild utbildningsuppgift viktas med följande koefficienter: 1) utbildning som är inriktad på International Baccalaureate-examen: 0,22; 2) utbildning som är inriktad på idrott, bildkonst, musik eller dans: 0,15; 3) annan utbildning: 0,05. I Vanda erbjuder vissa gymnasier officiella särskilda utbildningsuppgifter: musik och dans vid Vaskivuoren lukio, naturvetenskap och matematik (LUMA) vid Martinlaakson lukio samt IB-undervisning vid Tikkurilan lukio. Att ansöka om tillstånd för en särskild utbildningsuppgift är en tidskrävande process som kräver noggranna förberedelser och planering. En särskild utbildningsuppgift skulle troligen inte beviljas ett gymnasium som precis har inlett sin verksamhet, eftersom ansökan måste innehålla en tillförlitlig beskrivning av bland annat kvaliteten på den sökta särskilda utbildningsuppgiften, verksamhetens resultat och framtidsvisioner. I Vanda har man preliminärt övervägt att ansöka om en ny särskild utbildningsuppgift för Sotungin lukio.

Inom serviceområdet för utbildning på andra stadiet anser man inte att det är ändamålsenligt att inleda flygorienterad undervisning redan i början av verksamheten, eftersom etableringen av gymnasiet under åren 2026–2028 innebär omfattande förberedelser, såsom att starta hela verksamheten, rekrytera personal, flytta in i nya lokaler samtidigt som elevantalet gradvis ökar från 90 till 700 studerande. Dessutom planeras en ansökan om tillstånd att ordna engelskspråkig gymnasieutbildning vid gymnasiet i Aviapolis. Nämnden för fostran och lärande fattar beslut i ärendet vid sitt sammanträde i juni 2025. Om undervisnings- och kulturministeriet beviljar ändring i tillståndet att ordna utbildning, inleds den engelskspråkiga gymnasieutbildningen vid gymnasiet i Aviapolis 1.8. 2026. Mot bakgrund av ovanstående ser man det i nuläget inte som meningsfullt att slå fast att gymnasiet i Aviapolis blir ett flygorienterat gymnasium. Rektorn som utses till uppdraget samt den nya lärarkåren kan ändå ges anvisningar om att överväga de möjligheter som flygorienterad undervisning erbjuder samt inleda samarbete med flygmuseet. Frågan kunde tas upp till ny prövning när verksamheten vid gymnasiet i Aviapolis har blivit mer etablerad. Också då finns det skäl att beakta att utgångspunkten för planeringen av gymnasiets lokaler har varit ett allmänt gymnasium med flexibla utrymmen, vilket kan medföra vissa begränsningar för verksamhet med särskild inriktning.

Stadsstyrelsen 11.8.2025 § 32

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamöterna Mika Kasonen, Jouko Jääskeläinen och de 30 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 25.8.2025

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilagor:

- Mika Kasonens, Jouko Jääskeläins och 30 andra ledamöters undertecknade motion om flygorienterad undervisning i det nya gymnasiet i Aviapolis

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Hanna Kukkonen, utvecklingschef, tfn +358 50 302 4916, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)